- [2021] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 266

- V

- v.
- ਮੈਸਰਜ਼ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ ਟੈਕ ਫੈਬ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼
- (2021 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 292)
    - 09 ਮਾਰਚ, 2021
- [ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

- ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - ਸ.138 - ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ" ਦੇ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ -
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ - ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਤੱਥ ◌ਾ◌ਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 313।
- ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 – ਚੈਪਟਰ V; .138 – ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ.

- ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 – ਧਾਰਾ 139 – ਇਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ।
- ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
- ਹੋਲਡ: 1.1 ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼
    - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਇਮਾਨਦਾਰ ਦਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਧਾਰਾ 138
    - ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲ ੨੦੦੦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸੀ

- 266

- ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ "ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ" ਦਾ ਸੀ
  ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ". ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਐਕ੍ਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ। [ਪਾਰਸ 13, 14][272-ਡੀ-ਈ; 237-ਏ-ਬੀ]

- ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ "ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ
  - ਸੁਭਾਅ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
  - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ
  - ਅਨੁਮਾਨ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਡੀ
  - ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ (ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਾਂਗ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ), ਫਿਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. (ਪਾਰਸ 15-17) [274-ਏ-ਬੀ; ਜੀ-ਐਚ; 275--]

- ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਕੱਪੜੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
  ਜਿਸ ਨੂੰ 5,07,062/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਚਲਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ
  - 5,10,000/- ਰੁਪਏ ਜੋ ਜਨਤਕ ਕੈਰੀਅਰ ਟਰੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਨਕਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਚੈੱਕਾਂ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਸਨ
  - ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।
  - ਕੋਡ, ਪਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ
  - ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ
  - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- ਪਰ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।
    - ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 12, 18, 21)
- ਅਤੇ 24][277--; 278--; 279--]
    - ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਕੇ. ਸੁਰਿੰਦਰਨ (2008) 1 258: [2007] 10 1010; ਇੰਡਸ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਗਨਮ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 12 ਐਸਸੀਸੀ 539: [2014] 5 ਐਸਸੀਆਰ 56 - ਆਯੋਜਿਤ
- ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
    - ਰੰਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ (2010) 11 ਐਸਸੀਸੀ 441: [2010] 6 ਐਸਸੀਆਰ 507; ਰੋਹਿਤਭਾਈ ਜੀਵਨਲਾਲ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 106; ਉੱਤਮ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਦਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 287 - ਨਿਰਭਰ
- 'ਤੇ।
    - <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2007] 10 SCR 1010	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 8
[2014] 5 SCR 56	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 8
[2010] 6 SCR 507	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15
(2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 106	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 17
(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 287	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 17

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ 2021 ਦਾ ਨੰਬਰ 292.

- ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2012 ਦੀ ਸੀ.ਆਰ. ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 483 ਵਿੱਚ
- ਨਾਲ
- 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 293

  ਰਿਤੇਸ਼ ਖੱਤਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ

  ਵਕੀਲ।
- ਅਮਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਹਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਮਿੱਤਰ ਐਂਡ ਮਿੱਤਰ ਕੰਪਨੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ.

- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?
- ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.

- ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
  1881 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਖੋਜ ਦੇ ਉਲਟ ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
  - ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ 28 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
- ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ
  - ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਮੋਗੀਨੰਦ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਕੱਪੜੇ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਲਾਨ ਨੰਬਰ 120 ਮਿਤੀ 01 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਨੰਬਰ 135 ਮਿਤੀ 16 ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਬੁਨਾ ਹੋਇਆ ਕੱਪੜਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਵਿੱਚ 5,07,062/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 5,10,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
  - ਜਨਤਕ ਕੈਰੀਅਰ ਟਰੱਕ ਨੰਬਰ -38-5607 ਅਤੇ -71 ਰਾਹੀਂ-
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 0693 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਨੂੰ ਨੰਬਰ 323930 ਅਤੇ ਨੰਬਰ 323935 ਮਿਤੀ 01 ਨਵੰਬਰ, 2010 ਦਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲ ਸਕੇ।
  - ਕਾਨੂੰਨੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ। ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਈ ਦੇ ਚੈੱਕ ਮਿਤੀ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਅਤੇ 10 ਨਵੰਬਰ, 2010 ਨੂੰ ਮੈਮੋ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।
  - 2010 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ" ਦਾ ਨੋਟ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਅਤੇ 19 ਨਵੰਬਰ, 2010 ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਪਤਿਆਂ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਨੋਟਿਸ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਫ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ
  - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
- ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜੀ
  ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੮ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
  ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਗਾਇਆ
  - ਐਕਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

- 5. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ-
    - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੧੩ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਵਿਦਵਾਨ ਪਰੀਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਕੋਡ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)
    - ਜੱਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
    - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
- ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ /
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਝ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ।
- ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੱਢਲਾ ਬੋਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਕਿ ਚੈੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਨਿਭਾਏ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰੋ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
    - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤਾਰੀਖ਼ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮਾਨੇ/ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ
- 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ/ਮਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬੋਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸੀ।
- ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ/ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੈੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਏ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
- ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿਚ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੱਢਲੇ ਬੋਝ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ
- ਚੈੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿੱਚ
- ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੀਕੇ ਸੁਰੇਂਦਰਨ[1] ਅਤੇ ਇੰਡਸ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਗਨਮ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ[2] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ
  - ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ,
  - ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
  - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 28 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ।

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ
  - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 (ਏ), 138 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਖੋਜ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੈੱਕ ਮਾਲ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਲਾਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਸਨ।
  - ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ

- [1] (2008) 1 258
- [2] (2014) 12 ਐਸਸੀਸੀ 539

- ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਵੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰੇ।

- 12. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ
- ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
    - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

    - ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧ੍ਰਾਰਾ 138 ਅਤੇ ਡੀ ਚੈਪਟਰ V ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
        - ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ। ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ ੧੩੮ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਸਾਲ ੨੦੦੦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
        - ਈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸੀ
        - ਇਹ "ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ" ਦਾ ਸੀ। ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 (ਏ) ਅਤੇ 139 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਾਲਾ ਚੈੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

            - "ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਯੰਤਰਾਂ ਬਾਰੇ 118 ਧਾਰਨਾਵਾਂ। -ਉਦੋਂ ਤੱਕ
            - ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ:-
            - (ਓ) ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ - ਕਿ ਹਰ ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਸਾਧਨ, ਜਦੋਂ
            - ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ੁਮਰਥੂਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗ੍ਰੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗ੍ਰਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤਬ੍ਬਦੀਲ੍ਲ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਆ ਹੈ, ਸ੍ਵੀਕਾਰ੍ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਆ ਹੈ, ਸਮਰ੍ਥਨ ਕ੍ਰੀਤਾ ਗ੍ਰਿਆ ਹੈ, ਗ੍ਰੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
            - ……..
            - 139. ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ।- ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿ ਚੈੱਕ ਦਾ ਧਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ

- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 138 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦੇ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ ਕਿ ਚੈੱਕ ਸੀ
  - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
    - "138. ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਆਦਿ ਲਈ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ।—ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
    - ਉਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਕਾਰਨ
    - ਉਸ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਪੈਸਾ ਚੈੱਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
    - ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ,
    - ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, 8 [ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ], ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:
    - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ-
  - ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ;
  - ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਚੈੱਕ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
    - ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ; ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ ਨੂੰ, [ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ] ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਜੋਂ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ; ਅਤੇ
  - ਅਜਿਹੇ ਚੈੱਕ ਦਾ ਦਰਾਜ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
    - ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਚੈੱਕ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ।
    - ਵਿਆਖਿਆਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ।

15. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ "ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੰਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ[3], ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"26. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਨਾਰਦਨ ਭੱਟ [(2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 54 : (2008) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 166] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ

- ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਕਰੋ
    - ਉਹ ਕੇਸ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬੇਸ਼ਕ ਇੱਕ ਖੰਡਨ ਯੋਗ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ
- ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੈ.

    - 27. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਇੱਕ ਉਲਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ
- ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਪਾਅ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੰਡਨ ਯੋਗ ਧਾਰਨਾ ਹੈ
    - ੧੩੯ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਕਰਣ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 138 ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਬਾਊਂਸ ਕਰਨਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਗਲਤ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
    - ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਉਲਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬੇਲੋੜੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

16. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

---

[3] (2010) 11 ਐਸਸੀਸੀ 441

- ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
  ਕਿ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ 'ਤੇ (ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਾਂਗ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ)
    - ਅਪਰਾਧ), ਫਿਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਰੋਹਿਤਭਾਈ ਜੀਵਨਲਾਲ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੇਸ
- ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ[4], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ
    - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ 139, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

      - "15. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।
- ਲਏ ਗਏ ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ
      - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ੩ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ। ਉਕਤ ਚੈੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ
      - ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ। ਸਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ
        ਧਾਰਾ ੧੩੮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ ੧੧੮ ਅਤੇ ੧੩੯ ਦੇ ਤੱਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ
      - ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਚੈੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਕ
- ਚੈੱਕਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ
      - ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਚਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

      - .....

      - 17. ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ,
      - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੰਨੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ
- ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਅਤੇ
      - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਿਰਫ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

- [4] (2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 106

- ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧੮ ਅਤੇ ੧੩੯ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਖੰਡਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਮਾਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ [ਕੁਮਾਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਬਨਾਮ] ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ◌ਾ◌ਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ।ਸ਼ਰਮਾ ਕਾਰਪੇਟ, (2009) 2 ਐਸਸੀਸੀ 513]
    - "20. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
- ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਹੋਂਦ ਇੰਨੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ
        - ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਸੀ
        - ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
- ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ. ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਉਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
        - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਓ
        - ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੰਨੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਸਮਝਦਾਰ ਆਦਮੀ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ. ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
- ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਹਾਲਾਤ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਬੋਝ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਇਹ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
        - ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114
        - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ।
- ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਇਹ ਵੀ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ, ਕੇਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁ ਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਹਰ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਖੰਡਨ ਸਬੂਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
- ਕੇਸ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ
- ਬੋਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
- ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਓ।
- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਮ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ।

  - ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਦਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ[5].

- ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,
  ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੈਰ-ਬੁਣੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਚਲਾਨ ਨੰਬਰ 120 ਮਿਤੀ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
  - 01 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਨੰਬਰ 135 ਮਿਤੀ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਨੂੰ 5,07,062/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 5,10,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
  - ਜੁਨਤਕ ਕੈਰੀਅਰ ਟਰੱਕ ਨੰਬਰ ਐਚਆਰ-38ਜੀ-5607 ਅਤੇ ਐਚਪੀ-71-0693 ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨੰਬਰ 323930 ਮਿਤੀ 15
  - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਕਤੂਬਰ, 2010 ਅਤੇ ਨੰਬਰ 323935 ਮਿਤੀ 01 ਨਵੰਬਰ, 2010 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬ੍ਰਾਂਚ ਕਾਲਾ ਅੰਬ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡ" ਅਤੇ ਉਹ ਸਨ
    19 ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਮੈਮੋ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਨਵੰਬਰ, 2010 ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਕਰਨਾਲ ਦੁਆਰਾ।

- ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਨਾ ਹੀ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬੈਂਕਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂ
  - ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਕਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਚੈੱਕ ਇਸ ਨੋਟ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ" ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

- [5] (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 287

- 21. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।
    - ਐਕਟ[ਸੋਧੋ] ਬੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬਚਾਅ ਦਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ
    - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ
    - ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

- ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਕੇ. ਸੁਰਿੰਦਰਨ[6] ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ
    - ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ "ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ
- ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਡਸ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਮੈਗਨਮ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ[7] ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
    - ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਤੇ
- ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਸਪਲਾਇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਪਲਾਇਰ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਆਰਡਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਸਪਲਾਇਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਕਿ
- ਜਦੋਂ ਸਪਲਾਇਰ ਭੁਗਤਾਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ
    - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੈੱਕ ਕੱਢਣਾ।
- ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
    - ਕੇਸ।

- [6] (2008) 1 258
- [7] (2014) 12 ਐਸਸੀਸੀ 539

- ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ 01 ਮਾਰਚ, 2021 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਕਿ ਕੀ
    - ਉਸ ਦਾ ਮੁਵੱਕਲ ਦੋਵਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਭਾਵ 5,07,062/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 5,10,000/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਚੈੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 05 ਮਾਰਚ, 2021 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹ
    - ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਲ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
    - ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
    - ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਅਸੀਂ 05 ਮਾਰਚ, 2021 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 06 ਮਾਰਚ, 2021 ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 01 ਮਾਰਚ, 2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
    - ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ,
    - ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਹਨ , ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ.
- ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੇਗਾ।
- ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

